

MALTA

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tat-30 ta' Novembru, 2004

Citazzjoni Numru. 823/2002

Jacqueline Cassar nee` Ellul

vs

Vincent Cassar

**II-Qorti,
I. PRELIMINARI.**

Rat ic-citazzjoni attrici datata 17 ta' Lulju 2002 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi fit-12 ta' Gunju tas-sena elf, disa` mija u tlieta u disghin (1993) gie ccelebrat iz-zwieg bejn l-attrici u l-konvenut liema zwieg gie rregistrat fir-Registru Pubbliku bin-numru ta' l-iskrizzjoni disa` mija u tnejn u disghin ta' dik is-sena (992/93) (Dok. "A");

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi dan iz-zwieg huwa null minhabba li l-kunsens ta' l-attrici inkiseb b'qerq dwar xi kwalita` tal-konvenut li tista` mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga;

Illi l-kunsens tal-kontendenti kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali ta' l-istess;

Illi l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghalih li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg;

Illi l-kunsens tal-kontendenti nkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg;

Illi ghalhekk, dan iz-zwieg huwa null u bla effett skond il-ligi, b'mod partikolari a tenur tas-**sub-incizi (c), (d) u (f) tas-sub-artikolu wiehed (1) ta' l-artikolu dsatax (19) ta' l-Att Dwar iz-Zwieg, tas-sena elf, disa` mija u hamsa u sebghin (1975) (Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta)** kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni;

Illi ghalhekk, l-istess attrici talbet lil din l-Qorti sabiex ghar-ragunijiet premissi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi li z-zwieg iccelebrat bejn il-kontendenti f'Malta, fit-12 ta' Gunju 1993 (Dok. "A"), huwa null u bla effett skond il-ligi, b'mod partikolari a tenur tas-**sub-incizi (c), (d) u (f) tas-sub-artikolu wiehed (1) ta' l-artikolu dsatax (19) ta' l-Att Dwar iz-Zwieg tas-sena elf, disa` mija u hamsa u sebghin (1975) (Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta)** u ghalhekk tordna li ssir l-annotazzjoni opportuna fl-Att taz-Zwieg relattiv.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut ingunt minn issa stess ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat il-lista ta' xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 4 u 5 tal-process;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut ta' l-10 ta' Ottubru 2002 a fol. 10 fejn gie eccepit:-

1. Illi filwaqt li l-esponenti jaqbel li zwieg celebrat bejn il-partijiet fit-12 ta' Gunju 1993 huwa null u bla effett ghall-finijiet kollha tal-ligi, jeccepixxi illi hu ma kienx il-kawza ta' tali nullita` u ghaldaqstant m'ghandux isofri spejjez;

2. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda tal-konvenut a fol. 11 u 12 tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta tal-21 ta' Novembru 2002 fejn inghata digriet ta' l-affidavits tal-partijiet b'terminu ta' hamsin (50) jum kull wiehed u gie nominat Dr. Kenneth Gulia bhala Assistent Gudizzjarju;

Rat is-seduti mizmuma mill-Assistent Gudizzjarju;

Rat in-nota ta' l-attrici datata 10 ta' Jannar 2003 fejn permezz taghha pprezentat l-affidavit taghha stess (a fol. 20);

Rat in-nota ta' l-attrici datata 20 ta' Frar 2003 fejn permezz taghha esebiet l-affidavit ta' Mariella Blackman (a fol. 28);

Rat in-nota ta' l-attrici datata 11 ta' Marzu 2003 fejn permezz taghha pprezentat l-affidavit addizzjonali taghha (a fol. 35);

Rat in-nota tal-konvenut datata 29 ta' Jannar 2003 fejn permezz taghha pprezenta l-affidavit ta' Vincent Cassar (a fol. 40);

Rat il-verbal tad-29 ta' April 2003 fejn il-kawza giet differita Sine Die;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-rikors ta' l-attrici datat 15 ta' Mejju 2003 fejn talbet lill-Qorti sabiex tirriappunta l-kawza ghas-smigh;

Rat id-digriet sussegwenti, tad-19 ta' Gunju 2003, fejn il-Qorti laqghet it-talba u rriappuntat il-kawza ghall-5 ta' Novembru 2003;

Rat il-verbali tas-seduti tal-5 ta' Novembru 2003 fejn il-partijiet taw ruhhom b'notifikati bir-riappuntament tal-kawza; u tat-2 ta' Dicembru 2003 fejn gie nominat Dr. Kenneth Gulia bhala Assistent Gudizzjarju;

Rat il-verbal tat-22 ta' Jannar 2004;

Rat il-verbal tas-seduta ta' l-24 ta' Frar 2004;

Rat is-seduta mizmuma mill-Assistent Gudizzjarju a fol. 77 tal-process;

Rat il-verbal tas-seduta tat-28 ta' April 2004 fejn gie differita ghas-sentenza ghall-lum, 30 ta' Novembru 2004;

Rat id-dokumenti esebiti;

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(i) PRINCIPJI LEGALI.

Illi l-attrici qed tibbaza t-talba taghha fuq **l-artikolu 19 (1) (c), 19 (1) (d) u 19 (1) (f) tal-Kap.255.**

Illi **l-artikolu 19 (1) (c)** jghid li zwieg ikun null *“jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-ohra li tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga”*. Din id-dispozizzjoni hi kwazi identika fil-formulazzjoni taghha ghall-**Kanone 1098 tal-Kodici ta' Dritt Kanoniku** vigenti u hu evidenti li d-dispozizzjoni fil-ligi taghna giet ispirata mill-istudji preparatorji u mill-abbozzi tal-Kodici Kanoniku gja' ezistenti fl-1981, cjoe' qabel ma l-imsemmi Kodici gie

effettivamente promulgat. Kif din il-Qorti kellha okkazzjoni li tikkummenta fis-sentenza taghha tal-4 ta' Novembru 1994 fil-kawza fl-ismijiet “**Angela Spiteri xebba Selvaggi vs Joseph Spiteri**”, l-**artikolu 23 tal-Kap. 255** m'huwiex ta' ostakolu li ssir referenza ghad-dottrina u l-gurisprudenza kanonika bhala fonti ta', u ghajnuna ghall-interpretazzjoni tad-dizpozizzjoni in ezami, u dan bhalma l-fatt li ligijiet ta' pajjizi ohra ma humiex parti mill-ligi ta' pajjizna ma hux ta' ostakolu li ssir referenza ghal dawk il-ligijiet u ghall-gurisprudenza ta' dawk il-pajjizi ghall-finijiet ta' nterpretazzjoni tal-ligi domestika.

Illi l-qerq ravvizat fid-dispozizzjoni ta' l-**artikolu 19 (1) (c) tal-Kap. 255** jincidi direttament fuq l-intellett ta' xi wahda mill-partijiet fiz-zwieg u ndirettament fuq il-volonta' tal-persuna ngannata. F'din id-dispozizzjoni, ghalhekk, dak li jintlaqat direttament mhux il-kunsens, izda l-intellett. Kif jispjega l-gurista **Jose' Castano**:-

“Il dolo causa direttamente errore nell'intelletto del paziente, il quale ex errore consente. Con la particella ex vogliamo significare l'immediata causalita' dell' errore sul consenso. L'atto di consentire pero' e' atto entittivamente di volonta'”. (Il Sacramento del Matrimonio, Roma, 1992, p. 357). Dan il-qerq jista' jigi kemm minn wahda mill-partijiet fiz-zwieg kif ukoll minn terza persuna. *“In definitiva, quello che conta e che il dolus abbia influsso nel consenso, cioe' che il consenso matrimoniale provenga dall' errore doloso, senza il-quale il consenso non sarebbe mai stato espresso”* (op. cit. P. 358).

Illi biex tissussisti s-sitwazzjoni ravvizata fil-paragrafu in dizamina iridu jikkonkorru erba' affarijiet:-

- i) il-qerq perpetrat bil-hsieb li wiehed jikseb il-kunsens tal-parti;
- ii) li il-qerq ikun incida fuq il-kunsens tal-parti;
- iii) li l-qerq ikun jirrigwarda xi kwalita' tal-parti l-ohra; u
- iv) li din il-kwalita' tkun tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga.

Illi min-naha l-oħra l-**artikolu 19 (1) (f)** jipprovdi li zwieg ikun null:-

“jekk il-kunsens ta’ xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, new ta’ xi wiehed jew aktar mill-elemnti essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt għall-att taz-zwieg”.

Illi ma hemmx dubju li l-legislatur Malti, meta fformula dana l-paragrafu, kellu quddiemu l-izvilupp giurisprudenzjali u dottrinali fil-kamp tad-Dritt Kanoniku sal-1981, cjoe’ meta l-**artikolu 19** allura ezistenti fil-ligi taghna gie sostitwit bl-**artikolu 19** vigenti illum. In fatti jekk wiehed jara l-inciz (2) tal-**Kanone 1101 tal-Kodici ta’ Dritt Kanoniku** promulgat sentejn wara dawk l-emendi fil-**Kap. 255**, wiehed isib li dan l-inciz hu kwazi identiku għall-ligi taghna:

“At si alterutra vel utraque pars positivo voluntatis actu excludat matrimonium ipsum vel matrimonii essenziale aliquo elemento, vel essentialem aliquam proprietatem, invalide contrhit”.

Illi hawn qeghdin fil-kamp tas-simulazzjoni, u cjoe’ meta l-atti, gesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux għall-kunsens intern li jkun qed jinghata. L-awturi jitekellmu dwar *consensus simulatus* jew *consensus fictus*. Din is-simulazzjoni tista’ tkun jew totali jew parzjali. Kif jispjega l-awtur **Castano (Il Sacramento del Matrimonio, Roma, 1992)**:-

“In generale si parla di exclusio totale e di exclusio parziale. La prima sarebbe la esclusione della “totalita” matrimoniale, cioe’ del matrimonium ipsum, mentre la seconda si riferisce al matrimonio solo “parzialmente”, vale a dire ad essentiale matrimonii aliquod elementum e ad essentialem aliquam proprietatem. Ad ogni modo, si tratta della esclusione totale o della esclusione parziale, per quanto riguarda l-effetto sulla validita’ del matrimonio, non c’e’ nessuna differenza, giacche’ il matrimonio in ambedue I casi e’ sempre invalido.” (op. cit. p.382)

Illi tezisti simulazzjoni totali meta l-kontraent esternament ikun qed jaghmel atti li ma jkunux in konformi mal-volonta` tieghu nterna. Per eżempju, meta wiehed *“in no way consents to marriage”*. (**Bejan** 29 ta' Lulju, 1970) jew *“when he positively does not intend to give his consent while he can.”* (**Abbo** 8 ta' Frar 1968) jew meta wiehed *“does not have the intention of contracting marriage but wishes to put on an act”*. (**Pausilla** 18 ta' Dicembru, 1980).

Illi d-decizjonijiet Rotali ohra osservaw li simulazzjoni totali taz-zwieg jista' jsehh ukoll *“when a person excludes either marriage itself or his or her spouse.”* (**Mercieca** 15 ta' Lulju 1973) (**Ferraro** 26 ta' April, 1978).

Illi simulazzjoni totali tezisti wkoll meta hemm inkluz element kuntrarju ghaz-zwieg. Eżempju ta' dan huwa meta bniedem jizzewweg *“for his own purposes which are different from marriage”*. (**Rogers** 11 ta' Novembru 1993). Wiehed jista' jizzewweg ghal ragunijiet personali u soggettivi (*finis operantis et extraneus*). Dawn ir-ragunijiet jistghu ma jikkoincidux ma' dawg taz-zwieg innifsu (*finis operis*). Jekk iz-zewg motivi jikkoezistu ghaliex wahda ma teskludix lill-ohra allura m'hemmx simulazzjoni u tali zwieg huwa validu. Mill-banda l-ohra jekk wiehed jizzewweg bil-hsieb ewlieni tal-motivi soggettivi tieghu ad esklużjoni tal-motivi taz-zwieg innifsu allura dak iz-zwieg huwa null.

Illi minn naha l-ohra fil-kaz ta' nullita' parzjali l-kontraent ma jkunx qed jeskludi z-zwieg innifsu fit-totalita' tieghu pero' jkun jeskludi wiehed mill-elementi essenzjali tieghu u b'hekk xorta wahda jirrendi l-istess zwieg null.

Illi fil-ligi taghna mkien ma nsibu elenkati x'inhuma l-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga pero' huwa principju rikonoxxut fis-socjeta' Maltija li z-zwieg kif nifhmuh ahna ghandu a bazi tieghu l-element ta' eksklusivita', cjoe' dik il-fedelta` reciproka li l-partijiet jaghtu u jweghdu lil xulxin (*Bonum Fidei*).

Illi ghalhekk meta parti tidhol ghaz-zwieg tkun waqt il-hin tal-kunsens qeghda taghti lilha nnifisha lill-parti l-ohra u

b'hekk qed teskludi relazzjonijiet ma' terzi persuni. Punti iehor li jrid jigi sollevat in ezami ta' dan is-sub-inciz huwa li l-ligi titkellem dwar esklużjoni pozittiva. Huwa accettat fil-gurisprudenza taghna li sabiex jigi sodisfatt dan ir-rekwizit m'hemmx bzonn li tali esklużjoni tkun wahda sfaccata, l-intenzjoni ta' l-esklużjoni tista' tkun wahda percepiibli minn azzjonijiet impliciti. Gurisprudenza nostrana tammetti li hemm distinzjoni bejn id-dritt ghall-fedelta' u l-abbuz ta' dan id-dritt. Ghalhekk relazzjonijiet extra konjugali wara z-zwieg ma jikkontribwixxux wahedhom argument ghan-nullita'.

Illi lanqas ma jirrizulta f'nullita' meta wiehed mill-partijiet jiehu decizjoni wara z-zwieg li jnehhi jew jimmodifika d-dritt ghall-fedelta' gja' moghti fil-kunsens taz-zwieg. Minkejja dan, relazzjonijiet extra konjugali ghandhom jigu meqjusa bis-serjeta' ghaliex jistghu jkunu rizultat ta' kunsens limitat minhabba simulazzjoni parzjali. *"We must take care not to consider lightly such a strong indication since more often than not, it could be a certain sign that the obligation of fidelity has not been assumed."* (**Pompedda** 7 ta' Lulju 1972).

Illi dak li jrid jigi ppruvat, sal-grad li trid il-ligi taghna fil-kamp civili, hu li fil-mument ta' l-ghoti tal-kunsens matrimoniali parti wahda jew it-tnejn kellha jew kellhom il-hsieb maghmul li ccahhad lill-parti l-ohra mid-dritt kif aktar 'il fuq imfisser *ossia* li tonqos mid-dover korrispondenti. Tali prova tista' ssir permezz ta' dikjarazzjonijiet f'dan is-sens – basta li l-Qorti tqishom, fic-cirkostanzi kollha tal-kaz, li jkunu attendibbli, kif ukoll minn cirkostanzi antecedenti, konkomitanti u sussegwenti ghall-ghoti tal-kunsens, cjoe' ghaz-zwieg.

Illi fl-ahharnett l-**artikolu 19 (1) (d)** jipprovdi li zwieg ikun null jekk *"vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg"*.

Illi b'difett serju ta' diskrezzjoni, il-legislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' mmaturita' li parti jew ohra fiz-zwieg tista' tkun fiha fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku. Li kieku l-legislatur irrikjeda maturita' shiha u perfetta, f'it jew addirittura ebda zwieg ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' *discretio iudicii* hu kuncett guridiku ntrinsikament marbut mal-kapacita' ta' parti jew ohra fiz-zwieg li taghti l-kunsens liberu u xjenti taghha ghar-rabta taz-zwieg.

Illi kif jispjega **Bersini**, id-diskrezzjoni ta' gudizzju tikkonsisti f'zewg elementi distinti izda konkorrenti w interdipendenti:-

“la piena avvertenza e il deliberato consenso .... La piena avvertenza si riferisce alla sfera intellettuale, il deliberato consenso a quella volitiva. In altri termini, la discrezione di giudizio comprende la maturita' di giudizio e la maturita' affettiva.... La maturita' di giudizio comporta una conoscenza critica proporzionata all'atto da compiere, agli obblighi essenziali da assumersi e ai doveri cognugali che ne derivano proiettati nel futuro. La maturita' affettiva comporta generalmente quella adeguata evoluzione degli istinti, degli affetti, dei sentimenti, della emotivita' che se sono turbati o inadeguati intaccano direttamente la volonta' e possono privare della libera scelta interiore. Abbiamo cosi' una mancanza di consenso libero (immaturita' affettiva) e ponderato (immaturita' di giudizio)” (Bersini F., Il Diritto Canonico Matrimoniale (Torino, 1994), p. 97.)

Illi l-istess awtur ikompli jispjega li *“e necessaria la discrezione non tanto per l'atto in se, al momento di emettere il consenso, quanto per gli impegni per il futuro. Ovviamente si richiede una ponderazione degli impegni sostanziali del matrimonio e non di tutto il suo valore etico religioso, sociale, giuridico ed economico, altrimenti ben pochi sarebbero in grado di emettere un valido consenso. Ogni volta che i contraenti abbiano raggiunto l'eta prescritta dal legislatore per poter contrarre matrimonio, si presume che essi siano in possesso della debita discrezione di giudizio; tale presunzione, tuttavia,*

ammette prove in contrario. Pertanto, qualora si possa dimostrare, per qualsiasi motivo, la capacita' intellettiva e volitiva sopra descritta sia gravemente alterata o addirittura mancante, si dovra' ritenere che il vincolo matrimoniale sia nullo per difetto di discrezione di giudizio. "..... se il soggetto non e' in grado di superare (i) condizionamenti interiori, allora si dira' che la scelta di lui non e stata libera; In ogni caso, i nubenti debbono aver coscienza di assumere vere obbligazioni (e reciprocamente di concedere veri diritti) di creare cioe' col matrimonio un patto che vincola a un comportamento idoneo e adeguato alla specifica societa' coniugale, sia nei rigwardi dell' altra parte sia nei rigwardi della parole" (Pompedda MF., Incapacita' di Natura Psichica in Matrimonio Canonico: Fra Tradizione e Rinnovamento (Bologna, 1991), pp. 231, 233).

Illi l-awtur **Viladrich** jispjega li:-

"The discretion of judgment refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring" (Viladrich P.J., Matrimonial Consent in Code of Cannon Law Annotated (Montreal, 1993), p. 686).

(ii) APPREZZAMENT TAL-PROVI.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li l-partijiet izzewgu fit-12 ta' Gunju 1993, u dan meta l-attrici kellha wiehed u ghoxrin (21) sena, izda kienet ilha tohrog mal-konvenut mindu kellha sittax (16) il-sena; jidher li l-konvenut mill-ewwel iddomina lill-attrici u litteralment ittratta ta' tifla, tant li kien addirittura jikkmanda li l-paga kollha taghha kellha tuzaha biss ghall-ispejjez tal-post li huma kienu qed jaghmlu flimkien. Din id-dominanza tal-konvenut fuq l-attrici

tirrizulta cara mix-xhieda kollha ta' l-attrici; zviluppat ruhha b'dan il-mod qabel iz-zwieg, izda anke wara z-zwieg jidher, u dan minkejja li jghid il-konvenut, li l-istess dominanza fuq l-attrici ppersistiet anke wara z-zwieg anke bil-mod li kien jiddetta li kellhom isiru relazzjonijiet intima ma' l-attrici, kollox skond kif jghid huwa, u bil-mod li kien jghid huwa, bla ebda emozzjoni ta' xejn. Kien ghalhekk li t-terapista ma' l-ewwel inkontru li kellha mal-konvenut stabbilit li l-istess konvenut kien ibati minn "*obsessive-compulsive disorder*" li kawza ta' l-istess kien inkapaci li jassumi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg.

Illi pero' din il-Qorti tirraviza li l-kunsens ta' l-attrici kien ukoll ivvizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-hajja mizzewga u fuq l-elementi essenzjali taz-zwieg u dan peress li jidher car li l-istess attrici qatt ma kienet thobb lill-konvenut, mhux lanqas minhabba l-mod kif kien jitrattaha anke qabel iz-zwieg, izda jidher li car li fil-mument li hija tat il-kunsens taghha taz-zwieg hija hasset li ma kellhiex ghazla hlief li tizzewweg lill-konvenut, ma' min kienet ilha mieghu mindu kellha sittax (16) il-sena, u dan qed jinghad kemm ghaliex kien assolutament iddomina f'kollox, kif ukoll kien uza fl-flus li hija kienet hadmet ghalihom ghad-dar konjugali u hija bezghet li jekk thassar kienet ser titlef kollox. Mhux hekk biss dan kollu jrid jittiehed fil-kuntest tal-fatt li l-attrici b'kull mod riedet tehles milli tghix mal-genituri taghha u dan peress li ommha kienet tbat minn problema tax-xorb u jidher li kien hemm dizgwid serju familjari, li l-attrici ppruvat tahrab minnu b'kull mod akkost ta' kollox, anke jekk kienet taf li ser tizzewweg bniedem li ma kinitx thobb. Fil-kuntest ta' dan kollu jidher li l-problemi li nqalghu bejn il-partijiet fiz-zwieg kif frott naturali ta' dan id-disgwid bejn il-partijiet li certament ma jidhirx li qatt kellhom impenn lejn xulxin, u fuq kollox *da parte* ta' l-attrici kienet nieqsa kull emozzjoni ta' mhabba lejn ragel li hija rat bhala kattiv u dominanti maghha, filwaqt li minn naha tal-konvenut qatt ma deher li ried jew li kien lest jirrispetta d-dinjita' tal-mara, ahseb u ara kemm kien lest li jhares lejn l-istess martu bhala ugwali ghalih u bhala siehba fil-hajja konjugali ta' bejniethom u ghalhekk din il-Qorti thoss li l-kunsens tal-partijiet ghal dan iz-zwieg

Kopja Informali ta' Sentenza

kien vizzjat a bazi ta' l-artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut inkwantu l-istess b'xi mod huma nkompatibbli ma' dak hawn deciz, **tilqa' t-talba attrici** biss fis-sens hawn deciz b'dan illi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi li z-zwieg iccelebrat bejn il-kontendenti f'Malta, fit-12 ta' Gunju 1993 (Dok. "A"), huwa null u bla effett skond il-ligi u dan a tenur tas-**sub-incizi (d) tas-sub-artikolu wiehed (1) ta' l-artikolu dsatax (19) ta' l-Att Dwar iz-Zwieg tas-sena elf, disa` mija u hamsa u sebghin (1975) (Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta)** u dan ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet u ghalhekk tordna li ssir l-annotazzjoni opportuna fl-Att taz-Zwieg relattiv.

Bl-ispejjez jinqasmu bin-nofs bejn iz-zewg partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----